

ANDRZEJ MARCISZ

ŻELAZNE PERCIE TATR

OD SIWEGO WIERCHU PO JAGNIĘCY SZCZYT

Adiustacja i korekta: Artur Figarski
Projekt składu i skład: Sabina Suchy
Projekt okładki: Sabina Suchy
Fotografia na pierwszej stronie okładki: z archiwum Autora
Fotografia autora na skrzydełku: Paweł Tarnawski
Mapy Tatr Zachodnich i Tatr Wysokich na wewnętrznych stronach okładki, opracowanie map: Krzysztof Trojan, źródło danych kartograficznych: OSM (www.openstreetmap.com)
Mapy Lidar - Jońca Rafał Mapy AMG
Fotografie: Andrzej Marcisz @andrzejmarciszclimber, www.tatrzańskiegranie.info o ile nie zaznaczono inaczej.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji. Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktor prowadzący: Jacek Włodarczyk Book Marketing Research Sp. z o.o.

Helion S.A.
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel. 32 230 98 63
e-mail: redakcja@bezdroza.pl
[www: https://bezdroza.pl](https://bezdroza.pl) (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres
<https://bezdroza.pl/user/opinie/bezepe>
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I, 2024
ISBN 978-83-283-9230-4
Copyright © Andrzej Marcisz 2024
Printed in Poland.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	12
SPRZĘT, UBIÓR, BEZPIECZEŃSTWO	14
NIEBEZPIECZEŃSTWA W TATRACH	18
UBEZPIECZENIE!	21
SŁUŻBY RATUNKOWE	21
PARKI NARODOWE	22
PODZIĘKOWANIA	22
1 SIWY WIERCH	24
Z Wyżnej Huciańskiej Przełęczy przez Białą Skałę	
2 PACHOŁ	36
Przez Brestową, Salatyny i Skrzyniarki na Pachoła	
3 TRZY KOPY, HRUBA KOPA I BANÓWKA	54
Granią od Przełęczy Smutnej do Banikowskiej Przełęczy	
4 ROHACZE	70
Granią od Zabratowej Przełęczy do Przełęczy Smutnej	
5 JASKINIE DOLINY KOŚCIELISKIEJ	84
Jaskinia Mylna, Jaskinia Raptawicka i Smocza Jama w Wąwozie Kraków	
6 MAŁOŁĄCZNIK	100
Małołączniak przez Przysłop Miętusi i Kobylarzowy Żleb	
7 GIEWONT	114
Z Kuźnic przez Halę Kondratową	
8 ŚWINICA	130
Od Świnickiej Przełęczy	
9 ŚWINICA	138
Od Zawratu	
10 ZAWRAT	146
Z Kuźnic przez Boczań, Przełęcz między Kopami, Halę Gąsienicową, Czarny Staw Gąsienicowy i Zmarzły Staw	
11 ORLA PERĆ	162
Od Zawratu przez Mały Kozi Wierch, Zmarzłe Czuby, Zmarzłą Przełęcz – trawersem przez północną wystawę Zmarzłej Turni na Kozią Przełęcz	
12 KOZIA PRZEŁĘCZ	176
Żółtym szlakiem od północy z Koziej Dolinki	
13 KOZIA PRZEŁĘCZ	188
Z Doliny Pięciu Stawów Polskich	
14 ORLA PERĆ	198
Od Koziej Przełęczy przez Kozi Wierch po Buczynową Strażnicę	

Kup książkę

15	KOZI WIERCH	212
	Żlebem Kulczyńskiego, przez Buczynową Strażnicę czarnym szlakiem od zachodu z Koziej Dolinki	
16	ORLA PERĆ	226
	Od Buczynowej Strażnicy po Skrajny Granat	
17	SKRAJNY GRANAT	242
	Żółtym szlakiem od Czarnego Stawu Gąsienicowego	
18	ORLA PERĆ	250
	Od Skrajnego Granatu po Przełęcz Krzyżne	
19	SZPIGLASOWY WIERCH	276
	Z Palenicy Białczańskiej przez doliny Roztoki i Pięciu Stawów Polskich	
20	PRZEŁĘCZ POD CHŁOPKIEM	294
	Z Palenicy Białczańskiej	
21	RYSY OD POLSKIEJ STRONY	314
	Szlakiem Czerwonym z Palenicy Białczańskiej na Rysy	
22	RYSY CZERWONYM SZLAKIEM	328
	Ze Szczyrbskiego Jeziora	
23	BYSTRA ŁAWKA	342
	Ze Szczyrbskiego Jeziora przez Dolinę Furkotną	
24	BYSTRA ŁAWKA	356
	Ze Szczyrbskiego Jeziora przez Dolinę Młynicką	
25	POLSKI GRZEBIEŃ I MAŁA WYSOKA	370
	Z Tatrzańskiej Polanki znaki zielone, od Polskiego Grzebienia żółte	
26	ROHATKA	390
	Z Łysej Polany niebieskim szlakiem	
27	ROHATKA	412
	Ze Starego Smokowca Doliną Staroleśną – opis w zejściu	
28	CZERWONA ŁAWKA (PRIECNE SEDLO)	428
	Ze Starego Smokowca	
29	CZERWONA ŁAWKA	448
	Ze Zbójnickiej Chaty w Dolinie Staroleśnej (opis w zejściu)	
30	ŁODOWA PRZEŁĘCZ (SEDIELKO)	456
	Ze Starego Smokowca	
31	RAKUSKI PRZECHÓD	472
	Z Białej Wody Kiežmarskiej u wylotu Doliny Kiežmarskiej	
32	JAGNIĘCY SZCZYT	484
	Z Białej Wody Kiežmarskiej u wylotu Doliny Kiežmarskiej	
	IRON G.O.A.T.	502
	Żelazna Kozica	

Poleć książkę

RAKUSKI PRZECHÓD

Z BIAŁEJ WODY KIEŻMARSKIEJ U WYŁOTU DOLINY KIEŻMARSKIEJ

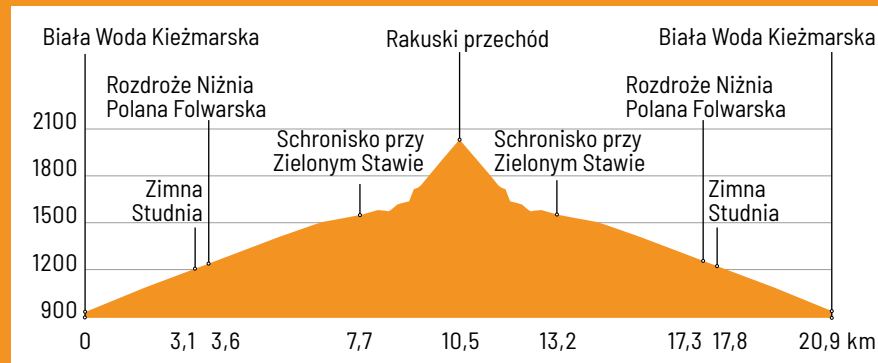
DŁUGOŚĆ TRASY
20,9 km

CZAS PRZEJŚCIA
7-8 h

ŚREDNIO
TRUDNA

PUNKT WYJŚCIA:
Biała Woda Kiežmarska

NATĘŻENIE RUCHU:
średnie

NAJNIŻSZA WYSOKOŚĆ:
910 m

ZAŁECANY SPRZĘT:
kask

NAJWYŻSZA WYSOKOŚĆ:
2012 m

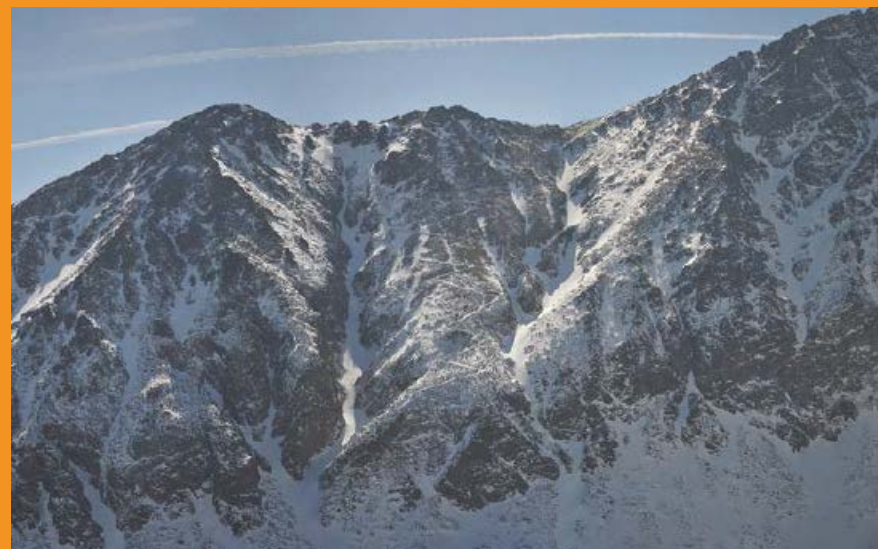
DOJAZD I PARKING:
z Krakowa 146 km, z Nowego Targu 62,5 km, z Tatrzańskiej Łomnicy 3,4 km (pieszo 0:40-0:50 h); parking w Białej Wodzie

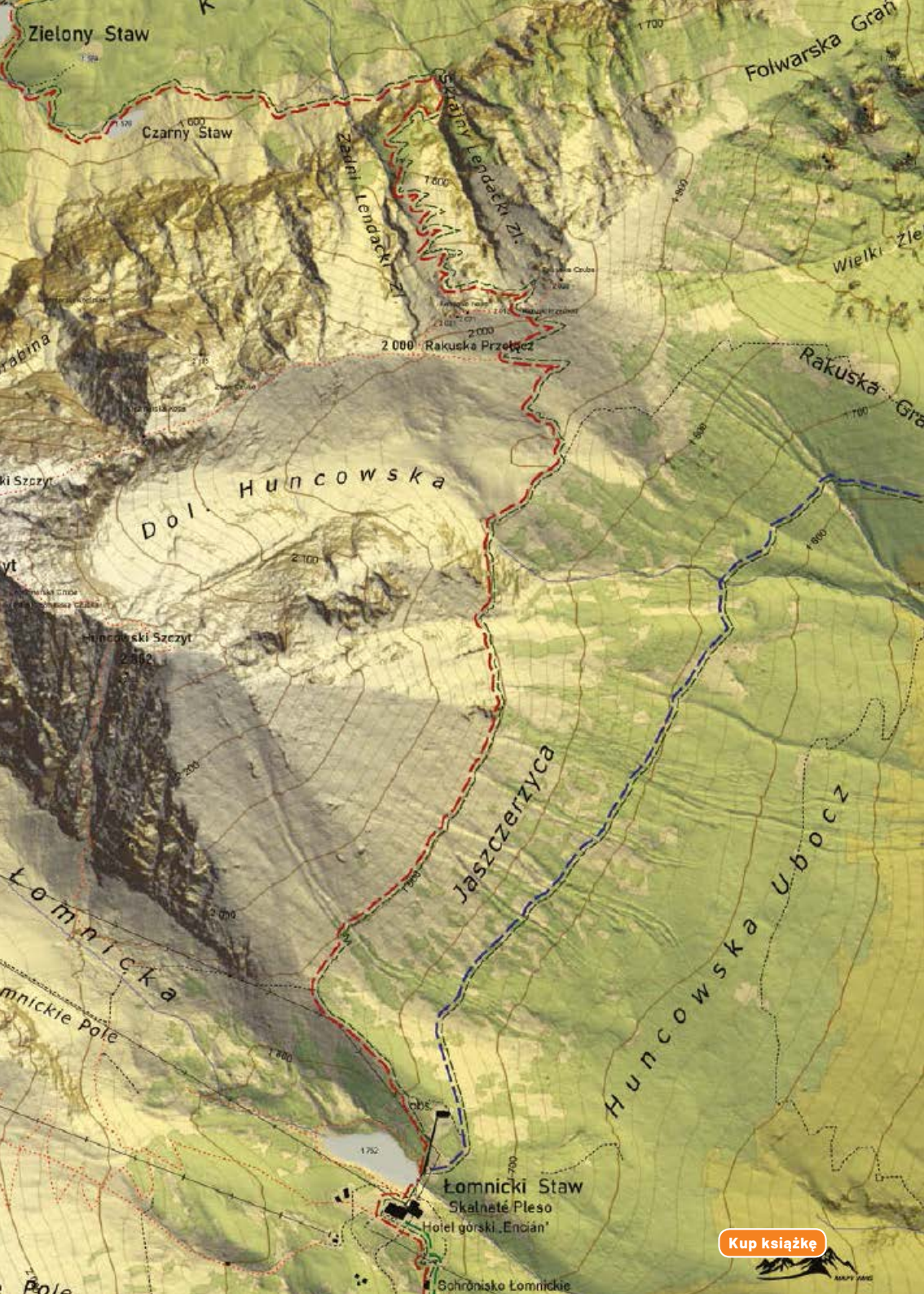

PRZEWYŻSZENIE:
1241 m

ZAŁECANY OKRES:
czerwiec-październik

RAKUSKI PRZECHÓD

Rakuski Przechód nazywany również Rakuską Przełęczką Wyżnią (słow. Sedlo pod Svišťovkou, 2023 m) – znajduje się w końcowym fragmencie południowo-wschodniej grani Wyżniego Baraniego Zwornika. Granią ta na Łomnicy zmienia kierunek i przez Widły i Kieżmarskie Szczyty na ostatnim odcinku pomiędzy Rakuską Przełęczką a Małą Rakuską Kopką nazywana jest Rakuską Granią. Najwyższym jej wzniesieniem jest Rakuska Czuba. Rakuska Granią oddziela środkową część Doliny Kieżmarskiej od środkowej części Doliny Huncowskiej. Polska nazwa obiektów w Rakuskiej Grani wywodzi się od wsi Rakusy, natomiast po słowackiej stronie nazwy te są całkowicie obce. Rakuski Przechód jest dokładnie jedną z dwóch łagodnych przełęczy położonych w Rakuskiej Grani pomiędzy masywem Małego Kieżmarskiego Szczytu a Rakuską Czubą. Drugą z nich jest Rakuska Przełęcz, położona niżej i na zachód, pomiędzy Rakuską Kopką a Złotą Czubą. Z Rakuskiej Przełęczki do Doliny Zielonej Kieżmarskiej opada Zadni Lendacki Żleb, a z Rakuskiego Przechodu – Skrajny Lendacki Żleb. Pomiędzy żlebami znajduje się Lendacka Ubocz, trawiasta grzęda, którą na kilkusetmetrowym odcinku prowadzi szlak Tatrzańskiej Magistrali. Dawniej na Rakuski Przechód prowadził też znakowany żółto szlak z Niżniej Rakuskiej Przełęczki, trawersujący szczyt Rakuskiej Czuby.

Rakuski Przechód był odwiedzany co najmniej od początku XVII wieku.

TRASA

Biała Woda Kieżmarska 910 m, GPS 49.187659, 20.292559
Zimna Studnia (słow. Šalviový pramen) 1203 m, 3 km, GPS 49.205151, 20.264211
Schronisko przy Zielonym Stawie 1550 m, 7,7 km, GPS 49.210304, 20.221199
Rakuski przechód (słow. Sedlo pod Svišťovkou) 2012 m, 10,3 km, 4:30–4:45 h, GPS 49.204363, 20.23580
Kolor szlaku żółty, czerwony

Dokładny opis miejsca startu przy parkingu Biała Woda Kieżmarska oraz szlaku dojściowego do Zielonego Stawu znajduje się w kolejnym rozdziale o Jagnięcym Szczycie.

Rozdroże przy Zielonym Stawie znajduje się przy brzegu stawu, gdzie na prawo jest nowy most ponad odpływem Zielonego Potoku. Odtąd idziemy już za czerwonymi znakami Tatrzańskiej Magistrali

prowadzącymi na Rakuski Przechód (Sedlo pod Svišťovkou) i dalej do Łomnickiego Stawu w Dolinie Łomnickiej. Początkowo podchodzimy w kierunku podstawy, blisko 900-metrowej wysokości, północno-wschodniej ściany Małego Kieżmarskiego Szczytu. Gdy kosówki przerzedzają się, skręcamy w lewo, by po chwili dotrzeć do brzegu Czarne Stawu Kieżmarskiego (1576 m, 82 NST, 0,29 ha, 4 mg, od rozdroża 0,5 km, 0:12 h).

W wałach moreny po lewej ukryty jest jeszcze Mały Czarny Staw Kieżmarski. Szlak po chwili niknie w wysokiej kosówce, od czasu do czasu dając jednak możliwość widoku na Tatry Bielskie i doliny Jagnięcą oraz Jastrzębią. Po 15 minutach przecinamy Zadni Lendacki Żleb spadający z Rakuskiej Przełęczki, którym schodzące lawiny rozcinają szeroko zarośla kosówek poniżej. Nieco dalej dochodzimy do Skrajnego Lendackiego Żlebu. W dole wciną się

▲ Zakosy szlaku Tatrzańskiej Magistrali na Rakuski Przechód, z lewej Rakuska Czuba.

▲ Czarny Staw Kieżmarski, w tle Tatry Bielskie.

on ostro w skały, jest stromy, spadając małymi kaskadami wody. Szlak omija je początkowo po lewej stronie łatwiejszym terenem, do miejsca, gdzie wchodzi na skały. Stąd, około 30-metrowy odcinek wiodący skalną rynną jest ubezpieczony łańcuchami. Dodatkową trudność sprawia ciekająca tu często woda, co sprawia, że podeszwy są mokre i łatwo jest się poślizgnąć na śliskiej skale. Tak jak napisałem we wstępie, szlak uważam za relatywnie łatwy, jednak wiedzie on również północną wystawą i w przypadku zalodzenia może być tu zdecydowanie trudniej. Jest to o tyle istotne, że szlak Magistrali Tatrzańskiej ma opinię szlaku łatwego, dostępnego dla mniej doświadczonych turystów. W sumie jest to prawda, poza tym jednym fragmentem w Lendackim Żlebie.

Ponad łańcuchami w żlebie tkwią zaklinowane potężne wanty, część łańcuchów latem 2023 roku była urwana, prawdopodobnie po zejściu ogromnej lawiny, której niszczącą siłę widać poniżej w dolinie. Ponad głazami w zboczu żlebu widać wejście do sztolni, pozostałość po dawnych pracach górniczych.

Ponad głazami w żlebie (ostatnia szansa na wodę) szlak zakręca o 180 stopni i przechodzi na grzędę pomiędzy Lendackimi Żlebami. Tutaj praktycznie kończą się trudności techniczne na szlaku, który wieloma zakosami łagodnie pnie się w górę. Do pokonania zostaje około 300 metrów w pionie, co nie powinno zająć więcej niż 50-60 minut. Niedaleko grani szlak ponownie wraca do żlebu, przechodząc koło wielkiej turniczki, zwanej Lendacką Babą.

Rakuski Przechód 2012 m, od Złotego Stawu 1:30 h, 470 mg, od Białej Wody Kieżmarskiej 3:45-4:00 h). Rakuski

▲ Trudny technicznie fragment Tatrzańskiej Magistrali w Skrajnym Lendackim Żlebie.

Przechód jest najwyższym punktem na całym odcinku Magistrali Tatrzańskiej. Oficjalnie szlak prowadzi dalej w dół do Doliny Huncowskiej oraz Łomnickiego Stawu. Jednak warto jest wejść w kilka minut na szczyt Rakuskiej Czuby, skąd widok jest zdecydowanie ładniejszy, szczególnie na dolne partie Doliny Kieżmarskiej.

Z Rakuskiego Przechodu możemy wrócić do Białej Wody Kieżmarskiej trasą, którą tu przyszlizmy (10,3 km, 3:00 h) lub kontynuować zejście Tatrzańską Magistralą aż do kolejki przy Łomnickim Stawie (słow.

▲ Widok z góry na trudny fragment w Lendackim Żlebie i dawną sztolnię górniczą.

Skalnaté pleso, 1764 m, 2,9 km, 1:00 h, GPS 49.187329, 20.232834) i dalej albo:

1. zielonym szlakiem zejść do Łomnicy (850 m, 6 km, 2 h, 900 md, GPS 49.165036, 20.279133),
2. zjechać kolejką linową również do Łomnicy.

Decydując się na zejście do Łomnicy, kilkoma zakosami obniżamy się około 100 metrów na dno Doliny Huncowskiej, ciągnącej się w górę aż po szczyt Kieżmarskiego Szczytu, a ograniczonej z lewej

granią schodzącą z niego przez Huncowski Szczyt na zachodzie i granią przez Mały Kieżmarski Szczyt i Kieżmarską Kopę na południowym wschodzie.

Szlak trawersuje dalej zboczami Huncowskiego Szczytu, starając się prowadzić po poziomicy lub lekkim obniżaniem aż do osiągnięcia moreny bocznej dawnego kotła lodowcowego. Szlak zakręca tu i grzbietem moreny sprowadza do mostku ponad Łomnickim Potokiem wypływającym z Łomnickiego Stawu.

▲ Ostatnie zakosy szlaku przed granią. Po lewej Lendacka Baba, z prawej Rakuska Czuba i Przechód.

▲ Widok z Rakuskiej Czuby na zachód.

Otwiera się stąd piękny widok na Łomnicę, grań Wieleń i Kieżmarski Szczyt, których ściany tworzą jeden z najwspanialszych skalnych amfiteatrów w Tatrach.

Rozdroże szlaków znajduje się między stacją kolejki gondolowej z Tatrzańskiej Łomnicy (nią możemy zjechać na dół)

oraz budynkiem dolnej stacji na szczycie Łomnicy.

Zielony szlak do Tatrzańskiej Łomnicy sprowadza w dół początkowo wspólnie z czerwonymi znakami Tatrzańskiej Magistrali. Krótco poniżej progu doliny mijamy niewielkie Łomnickie Schronisko (1725 m, słow. Skalnatá chata). Czynne jest przez

cały rok i dysponuje jedynie 12 miejscami noclegowymi w pokojach 4- i 8-osobowym. Posiada małą salę gastronomiczną oraz niewielką werandę ze stołami i ławkami przed budynkiem. Nieco niżej, blisko schroniska, szlaki rozchodzą się – czerwony dalej trawersuje zbocza Łomnickiej Grani aż do rozstaju szlaków w Dolinie Małej Zimnej Wody, przy Schronisku Zamkowskiego, a nasz zielony odchodzi w lewo stromo w dół.

Prowadzi południowymi stokami, blisko nartostrady, ale w dużym stopniu młodymi zagajnikami, by chronić przez słońcem. Po godzinie mijamy pośrednią stację kolejki – Start i pod nią w lewo osiągamy kolejne rozdroże szlaków.

▲ Dolina Huncowska. Po prawej Kieźmarski i Mały Kieźmarski Szczyt. Z lewej Huncowski Szczyt.

▲ Skalny amfiteatr – Łomnica, Widły i Kieźmarski – widok nieco zepsuty przez infrastrukturę kolejki linowej na Łomnicę.

▲ Kompleks kolejki linowej na Łomnicę i Obserwatorium Meteorologiczne przy Łomnickim Stawie. W dole widać stację pośrednią kolejki – Start (1160 m).

Niebieskim, okrężnym szlakiem wokół Małej Rakuskiej Czuby możemy dotrzeć albo do Łomnickiego Stawu, lub odbijając na Folwarskiej Polanie do żółtego szlaku Doliną Kieźmarską, którą podchodziliśmy do Zielonego Stawu. My schodzimy dalej zielonym szlakiem aż do centrum Tatrzańskiej Łomnicy (3,2 km, 0:50 h), ale możemy też wybrać zejście asfaltową drogą prowadzącą do dolnej stacji kolejki gondolowej.

Z Tatrzańskiej Łomnicy do parkingu Biała Woda Kieźmarska najwygodniej jest dojść ścieżką powyżej drogi 537 z Tatrzańskiej Łomnicy do Tatrzańskiej Kotliny (3,3 km, 0:40-0:50 h).

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

Kup książkę

Poleć książkę

Oceń książkę

Księgarnia internetowa

Lubię to!
Nasza społeczność

Najslynniejszym tatrzańskim szlakiem uzbrojonym w żelazne zabezpieczenia jest Orla Percć. To jedyny znakowany szlak w Tatrach ściśle wytyczony na długości wielu kilometrów granią, wymagający doskonałego przygotowania kondycyjnego. Aby umożliwić wszystkim podziwianie tej trasy — „najpiękniejszej wśród pięknych” — autor podzielił ją na kilka odcinków. W rejon Orlej Perci prowadzi kilka ubezpieczonych szlaków, także opisanych w tym przewodniku. Podobnie, z podziałem na odcinki, zaprezentowana jest w nim Grań Rohaczy, zwana częścć Orlą Percią Tatr Zachodnich.

Przewodnik zawiera opisy 32 szlaków w Tatrach Zachodnich i Wysokich, zarówno po stronie polskiej, jak i słowackiej, wyposażonych w dodatkowe zabezpieczenia w postaci stalowych klamer, drabin i łańcuchów. Rysy, Świnica, Mięguszwiecka Przełęcz pod Chłopkiem, Czerwona ławka czy Jagnięcy Szczyt to tylko wybrane nazwy, które powodują szybsze bicie serca u każdego pasjonata tatrzańskich wędrówek.

Andrzej Marcisz opisuje szlaki na podstawie własnych doświadczeń — przeszedł każdą z opisanych tras. Niewątpliwą zaletą przewodnika są udostępnione przez autora zdjęcia praktycznie ze wszystkich zakątków Tatr, przez co szlaki i doliny można oglądać z pozycji niedostępnej dla turysty. Mapy oparte o najnowsze technologię Lidar udostępnił zawodowy kartograf i tatrzański hobbysta Rafał Jońca.

Patron medialny:

ebook dostępny na:
ebookpoint

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Cena: 99,00 zł

SIWY WIERCH / PACHOŁ / TRZY KOPY / HRUBA KOPA / BANÓWKA / ROHACZE / JASKINIE DOLINY KOŚCIELISKIEJ / MAŁOŁĄCZNIK / GIEWONT / ŚWINICA
ZAWRAT / MAŁY KOZI WIERCH / KOZI PRZEŁĘCZ / KOZI WIERCH / BUCZYŃSKA STRAŻNICA / GRANATY / SKRAJNY GRANAT / BUCZYŃSKIE TURNIE
SZPIGLASOWY WIERCH / PRZEŁĘCZ POD CHŁOPKIEM / RYSY / BYSTRA ŁAWKA / POLSKI GRZEBIEŃ / MAŁA WYSOKA / ROHATA / CZERWONA ŁAWKA
ŁODOWA PRZEŁĘCZ / RAKUSKI PRZECHÓD / JAGNIĘCY SZCZYT

59,90 zł